

Dr Donald Fowler, Tła Starego Testamentu, Wykład 20, Upadek Asyrii

© 2024 Don Fowler i Ted Hildebrandt

To jest dr Don Fowler w swoim nauczaniu na tle Starego Testamentu. To jest sesja 20, Upadek Asyrii.

Pamiętam powiedzenie wspaniałego trenera piłki nożnej Chicago Bear, Mike'a Ditki, który mówił coś o wyrzucaniu pięciocentówek, jakby były pokrywami studzienek kanalizacyjnych.

W pewnym sensie zamieniłem to w powiedzenie, którego często używam. Kiedy przechodzisz przez te imperia tak jak my, to nie jest tak, że robimy to z wysokości 40 000 stóp. Wygląda to bardziej, jakbyśmy rzeczywiście byli na Księżycu i patrzyli na Ziemię.

Oto jak daleko jesteśmy od siebie. Ale to, co robisz w badaniach Starego Testamentu, polega na rzucaniu stuleciami. Rzucasz stuleciami, jakby to były pięciocentówki.

Mówimy o stuleciach, z którymi mamy do czynienia, i skupiamy się tylko na kilku małych rzeczach lub nie na kilku. Skupiamy się tylko na kilku rzeczach. I to jest problem Starego Testamentu, a przynajmniej jeden z problemów, ponieważ obejmuje on tak duży obszar.

Mój Boże, oddanie temu sprawiedliwości jest prawie niemożliwe. I niezależnie od tego, ile godzin kredytowych ktoś mi dał, teoretycznie potrzebowałbym więcej. Więc na tym właśnie jesteśmy.

Ale w tym filmie zamierzamy zapłacić Imperium Asyryjskiemu i prawdopodobnie rozpoczniemy Imperium Neobabilońskie. Wrócimy zatem do Sennacheryba. Sennacheryb spotkał się z buntem na Zachodzie i dzięki temu zasłynął na kartach Biblii.

Tak więc na Zachodzie przybył na południe i usunął uzurpatorkę Meredith Baladan, o której mówiliśmy. A potem jesteśmy gotowi przyjrzeć się tej kampanii skierowanej do Zachodu, która wywołała wiele kontrowersji. A dzieje się tak po części dlatego, że Biblia opisuje kampanię Sennacheryba i mamy relację Sennacheryba z tej kampanii.

Różnią się one nieco od siebie, co utrudnia dokładne powiązanie tych dwóch relacji z jego kampanii przeciwko Judzie, południowemu królestwu. Wcześniej Ezechiasz został poproszony o przyłączenie się do buntu przeciwko Sargonowi, ale mądrze odmówił. Teraz wbrew radzie Izajasza dołączył do koalicji pod przewodnictwem Tyru w Egipcie, w skład której wchodziłi Byblos, Arpad, Moab, Edom, Ammon i Aszkelon.

Cóż, wymieniliśmy tam wiele nazw, ale tylko kilka królestw. Większość z nich to po prostu miasta. Nie była to więc szczególnie imponująca koalicja.

Nie można powstrzymać się od zastanawiania się, co działo się w głowie Ezechiasza? Asyryjczycy nigdy tak naprawdę nie zostali pokonani i tak naprawdę rzadko przegrywali bitwę. To znaczy, rzeczywiście trochę stracili, ale kiedy przegrali bitwę, było to godne uwagi, nie mówiąc już o pokonaniu ich. Dlatego często zadajesz sobie pytanie: o czym myślał Ezechiasz? Izajasz był wielkim królem.

Wiesz, kiedy patrzysz na mapę, ciągle mówię o błędzie polegającym na próbie przeczytania nagłówków na pierwszej stronie, ale jedyny pozytywny nagłówek, jaki widzę, to ten, że królowie asyryjscy przeprowadzali mniej kampanii wojskowych. Może prowadzili mniej kampanii wojskowych, bo było mniej buntów. Ale nie jestem w stanie powiedzieć ci tego w żaden znaczący sposób; Nie mogę wyciągnąć z głowy czegoś, co wyjaśniałoby, dlaczego Ezechiasz się zbuntował.

Ma na tyle wolności, że byłby o wiele mądrzejszy, gdyby po prostu poczekał i zobaczył, czy imperium asyryjskie upadnie, ale zamiast tego uległ pokusie. Uległ pokusie i zbuntował się, a jak to mówią reszta jest historią. A tak na marginesie, ta koalicja może wydawać się imponująca, gdy masz Egipt po swojej stronie, ale jest dokładnie tak, jak powiedział Izajasz. Egipt jest jak trzcina, wiecie, ostra drewniana trzcina, która rośnie w okolicach Nilu.

Jeśli położysz rękę na trzcinie i pochylisz się, po prostu przebije ona twoją dłoń. Zatem Egipt może wyglądać jak coś, na czym można się oprzeć, ale Izajasz ostrzegł go, że to cię po prostu przebije i oczywiście tak właśnie się stało. Więc myślę, że to, co mogę powiedzieć o Ezechiaszu, jest tym, co mogę powiedzieć o reszcie z nas.

Można być boskim i głupim. To było naprawdę głupie posunięcie. Więc buntuje się, a kiedy Padi, który jest królem Ekronu, Ekron jest jednym z tych miast filistyńskich, kiedy Padi odmówił przyłączenia się do koalicji, Ezechiasz go usunął.

Zobaczmy więc, czy uda mi się podjechać tam, gdzie to jest. W porządku, więc Ekronu nie ma na naszej mapie, co jest zaskakujące, ale Ekron byłby tutaj, w tym ogólnym obszarze, więc Ezechiasz próbuje zmusić tego stosunkowo nieistotnego króla, próbuje zmusić go do przyłączenia się do koalicji, dlatego Poti odmawia przyłączenia się, więc Ezechiasz go usunął i wydaje się, że to było wydarzenie, które spowodowało Sennacheryba na zachód. Jednak po upadku Tyru Ezechiasz niemal sam zdecydował się na opór.

Oto, co chcę w takim razie podkreślić: oto Tyr, a zatem Tyr był jednym z uczestników tego buntu i dlatego utworzyliśmy tę koalicję. Przypomina mi to kilka akrobacji, które wykonywaliśmy, gdy byłem dzieckiem w szkole średniej, i wiesz, ty i twoi kumple,

zamierzacie zrobić coś złego, a potem zaczynacie robić psoty, a potem coś się dzieje i patrzycie wokół, a twój pomysł na psoty jest taki, że jesteś sam, a wszyscy inni niedoszli psotnicy uciekli. Cóż, to właśnie się tutaj wydarzyło; kiedy ta koalicja się rozpoczynała, było wiele miast i gdy tylko Tyr upadł, wszyscy się wycofali, z wyjątkiem Egipcjan. Cóż, oczywiście Egipcjanie nie są Egipcjanami, których znaliśmy z przeszłości; nie są tak silni i potężni.

W istocie Ezechiasz niemal natychmiast znajduje się między przysłowiową skałą a trudnym miejscem. Zatem sprowadza swoją armię na zachód, a Ezechiasz był prawie sam, prawdopodobnie po pokonaniu Egipcjan na równinie, Sennacheryb następnie ruszył na wschód. Zatem tutaj próbuję opisać coś, co jest trochę zagmatwane, ale wygląda to tak.

Mamy stosunkowo dobre pojęcie o tym, jak przesunąłby swoją armię. Nie przeniósłby swojej armii w ten sposób, ale przeniósł ją tutaj, dopóki nie zdobył Tyru. Ale prawdopodobnie główny korpus armii asyryjskiej, główny oddział prawdopodobnie podróżował właśnie w ten sposób, a następnie skierował się na południe w ten sposób, a potem przybył dokładnie tutaj.

Nie można tego stwierdzić na podstawie tej mapy, ponieważ nie jest ona zbyt topograficzna, ale istnieje pasmo górskie, które przebiega właśnie w ten sposób. I tak właśnie w tym momencie Sennacheryb, chcąc pokonać lub próbować pokonać Izrael, dokonuje wyboru. Czy wysła w ten sposób swoje główne ciało, ponieważ istnieje trasa graniowa biegnąca z północy na południe? Staraj się nie myśleć o autostradzie międzystanowej nr 80, ale istnieje trasa biegnąca po grani, która biegnie z północy na południe.

Czy Sennacheryb podzielił swoją armię lub wysłał w ten sposób swoją główną armię? A może wysłał w ten sposób część swojej armii i swoją główną armię w dół wzdłuż wybrzeża? Cóż, z zapisów wiemy, że stoczył on poważną bitwę z Egipcjanami na wybrzeżu w miejscu zwanym El Teka. Więc to było tutaj, i bardzo prawdopodobne, że kiedy Sennacheryb najechał, to, co zrobił, to sprowadził swoją armię na południe w ten sposób, wysłał część swojej armii, aby oblegała Jerozolimę, tutaj, oddał ją swemu dowódcy, Rabszakowi, a potem on sam udał się tutaj ze swoją armią i pokonał Egipcjan. Cóż, teraz wszyscy w koalicji odeszli, a Ezechiasz stoi sam.

Jest tu cała armia asyryjska i w ten sposób zamierzają udać się do Jerozolimy. Do Jerozolimy można dotrzeć kilkoma różnymi ścieżkami, ale jeśli jesteś gdzieś w tym regionie, dotrzesz do Jerozolimy, która jest tutaj, jadąc na północ w ten sposób, a potem znajduje się grzbiet zwany grzbietem Beit Horon, do którego potem mieliście maszerować, a potem zejść do Jerozolimy. Zatem Rabszake ma część armii Sennacheryba oblegającej Jerozolimę i tam właśnie rozpoczynamy relację z Ezechiaszem w rozdziale 6, wersecie 36.

Przeczytam wam więc relację Izajasza. Stało się to w 14 roku panowania króla Ezechiasza, gdy Sennacheryb, asyryjski, nadciągnął na wszystkie warowne miasta judzkie i zdobył je. To było antyklimatyczne.

Nie mówi nam, że Ezechiasz sam to na siebie sprowadził. Mówi nam tylko, że przyszedł i ich pochwyił. I tak w wersecie 2 król Asyrii wysłał Rabszake z Lakisz do Jerozolimy do króla Ezechiasza z dużym wojskiem, a on stanął przy kanale górnej sadzawki na gościńcu pola folusznika.

Wtedy wyszli do nich Eliakim, syn Ezechiasza, który był nadzorcą domu, i Szeba Szebna, pisarz, i Joach, syn Asafa, kronikarz, po czym Rabszake wygłosił długą mowę. Zatem w tym długim przemówieniu Ezechiasz jest w Jerozolimie, właśnie tutaj. Rabszake ma tam ze sobą dość dużą część armii i Rabszake zaczyna do nich przemawiać, więc teraz mamy jedną z najrzadszych rzadkości w Starym Testamencie.

Mamy przemówienie obcego króla, który oblega Jerozolimę, i mamy zapis jego przemówienia. To absolutnie niesamowite. Mamy to nie tylko tutaj, ale także w 2 Królów 18 i 19.

To relacja synoptyczna. Mam więc nadzieję, że Was nie zanudzę, ale poświęcę trochę czasu na przeczytanie fragmentu jego przemówienia. Tak mówi do nich Rabszake, a oni są w środku. Powiedźcie teraz Ezechiaszowi, tak mówi wielki król, król Asyrii, jaką macie pewność? Mówię, że wasze rady i siła na wojnę to tylko puste słowa.

Na kim więc polegasz, że zbuntowałeś się przeciwko mnie? Innymi słowy, na tym etapie Ezechiasz jest już zupełnie sam. Zatem Rabszake naśmiewa się z niego. Zadzwoń do wszystkich swoich sojuszników.

Cóż, nie ma ich. Oto więc polegacie na lasce tej skruszonej trzciny, na Egipcie, na którym, jeśli się ktoś oprze, wejdzie mu w rękę i przebije ją. Podobnie faraon, król Egiptu, na którym polegacie.

Cóż, został już pokonany. Jeśli więc powiecie mi: Ufamy naszemu Bogu, czy to nie On jest tym, którego wyżyny i ołtarze zabrał Ezechiasz i rzekł do Judy i Jerozolimy: Macie czcić przed tym ołtarzem? Przyjdź więc teraz i zawrzyj układ z moim panem, królem Asyrii, a dam ci 2000 koni, jeśli znajdziesz ludzi, którzy będą na nich jeździć. Naśmiewa się z Ezechiasza, ponieważ armia asyryjska jest niezwykle potężna, a Ezechiasz jest sam.

Jak więc możecie odeprzeć jednego urzędnika z najmniejszego ze sług mojego pana i zdać się na Egipt w kwestii rydwanów i jeźdźców? Teraz bez zgody Jafeta przybyłem przeciwko tej krainie, aby ją zniszczyć. Jafet powiedział do mnie: Wyrusz na tę ziemię i zniszcz ją. No dobrze, pozwólcie, że opowiem wam, co się dzieje w tym fragmencie, bo to jest sprawa propagandy.

Rabszake zajmuje się propagandą. Mieszkańcy Jerozolimy, zwłaszcza ci na murze, słyszą jego propagandę, dlatego drwi z Ezechiasza z powodu jego niemożliwej sytuacji militarnej. Ujmując to w ten sposób, biorąc pod uwagę wszystkie annały działań wojennych, jakie można sobie wyobrazić, Ezechiasz nie ma szans.

Ezechiasz w żaden sposób nie zdoła militarnie pokonać Asyryjczyków. I tak w wersecie 13 Rabszake wstał i zawołał donośnym głosem po judejsku, znał hebrajski ze wszystkiego i słuchał bluźnierczej mowy Rabszake. Posłuchajcie słów wielkiego króla, króla Asyrii.

Tak mówi król: Nie dajcie się zwieść Ezechiaszowi, gdyż nie będzie mógł was wybawić. I niech Ezechiasz nie zmusza was do zaufania Jafetowi, mówiąc, że Pan na pewno nas wybawi. To miasto nie będzie wydane w ręce króla asyryjskiego.

Nie słuchajcie Ezechiasza, bo tak mówi król asyryjski: zawrzyjcie pokój ze mną, wyjdźcie do mnie i zjedzcie każdą jego winorośl i każde jego drzewo figowe i pijcie każdą wodę ze swojej cysterny, aż przyjdę i zabiorę was do nowego kraju, podobnego do waszego. Pamiętajcie, że Sennacheryb deportował 500 000 ludzi. Strzeżcie się, aby Ezechiasz nie wprowadził was w błąd, mówiąc, że Pan nas wybawi.

A potem zadaje pytanie, na które nie można udzielić odpowiedzi. Czy któryś z bogów narodów wybawił swą ziemię z ręki króla asyryjskiego? Gdzie są bogowie Hamatu i Arpada? Gdzie są bogowie Sefer Valim? A kiedy wybawią z mojej ręki Samarię, czyli królestwo północne? Kto spośród wszystkich bogów tych ziem wyrwał swoją ziemię z mojej ręki, aby Jafet wybawił Jerozolimę z mojej ręki? Cóż, Sennacheryb prowadzi bardzo potężną propagandę, ponieważ mówi do Ezechiasza i Judejczyków: dlaczego waszym zdaniem macie szansę? Wróć ze mną przez całe stulecie. Cofnijmy się o półtora wieku.

Kto kiedykolwiek odniósł sukces przeciwko nam i naszym bogom? Czy przez cały ten czas jakiś bóg wybawił od nas swój lud? Ezechiasz zna odpowiedź na to pytanie. Odpowiedź brzmi: żadna. Ani jedno królestwo, ani jedno miasto, ani jedna armia, nikt tak naprawdę nigdy nie pokonał Asyryjczyków.

Można by teraz powiedzieć: cóż, Achab zwyciężył pod Karkarem. Cóż, rozróżniamy bitwę i wojnę. Nikt nigdy, przenigdy nie wygrał wojny z Asyrią.

Tak więc Rabszake przebywa za murami i drwi z Ezechiasza, a głupota Ezechiasza wpędziła go w tę sytuację. Zatem, jak mówi nam tekst w wersecie 24, wewnątrz murów miejskich wszyscy po prostu milczeli. Nikt nie może nic powiedzieć, bo nie ma nic do powiedzenia.

Cóż, kiedy weszli za mury miasta, w rozdziale 37 czytamy, że gdy Ezechiasz to usłyszał, rozdarł swoje szaty, okrył się worami i wszedł do domu Jafeta. Następnie wysłał Eliakima, przełożonego domu, z pisarzem Szebną i starszyzną kapłańską odzianych w wory, do proroka Izajasza, syna Amosa. I rzekli do niego, tak mówi Ezechiasz, ten dzień jest dniem udręki, nagany i odrzucenia, bo dzieci rodzą się, ale matka nie może ich urodzić.

Być może Jafet, Bóg twój, usłyszy słowa Rabszake, którego posłał jego pan, król Asyrii, aby urągał Bogu żywemu, i zgani słowa, które usłyszał Pan, Bóg twój, dlatego pomódl się za resztkę, która jest lewy. Przyszli więc słudzy Ezechiasza do Izajasza, a Izajasz rzekł do Ezechiasza: Tak powiesz swemu panu: Tak mówi Pan. To wspaniale, wiecie, armie są na zewnątrz, bluźnierstwa są głębokie na stopę, ale Izajasz mówi: Tak mówi Pan.

Prorocze słowa proroka. Nie bójcie się słów, które usłyszeliście, którymi bluźnią mi słudzy króla asyryjskiego. Oto dam mu ducha, aby usłyszał plotkę i wrócił do swojej ziemi, i sprawię, że popadnie go od miecza w swojej ziemi.

Oto, co się wtedy wydarzyło. Po tym wydarzeniu w nocy tekst mówi, że anioł Pański zabił 185 000 Asyryjczyków. To dużo martwych ludzi.

Sugerowałbym, że 185 000 to prawdopodobnie niewiele więcej niż 30 lub 40 000 żołnierzy, a większy procent tej liczby dotyczy personelu logistycznego. Jest bardzo mało prawdopodobne, aby armia asyryjska liczyła 185 000 ludzi, ale w nocy anioł niszczy zarówno armię, jak i cały zespół wsparcia logistycznego, a rano nikt się nie budzi. Cóż, po prostu Asyryjczycy po raz pierwszy zostali całkowicie zniszczeni.

Mając to na uwadze, widzimy, że Bóg ocalił swoje miasto, Jerozolimę. Później Ezechiasz podda się Asyryjczykom, ponieważ Ezechiasz patrzy na sytuację polityczną i mówi coś takiego. Bóg zniszczył armię wroga, ale wszyscy wiedzą, jak się mają Asyryjczycy i może im to zająć trzy lata, może zająć im cztery lata, ale oni po prostu wrócą, więc lepiej się teraz poddać i zapłacić daninę niż powrót armii i zniszczenie mojego miasta.

Zatem Ezechiasz wysłał ogromną ilość talentów w złocie i srebrze. Wysłał mu całą tę listę, jeśli chcesz przeczytać dokument, jest on dostępny w tłumaczeniu na język angielski, w którym znajduje się lista wszystkiego, co wysłał Ezechiasz. Posyła nawet do niewoli, Ezechiasz wysłał muzyków świątynnych, wysłał swoje córki, wysłał niektóre ze swoich żon, wysłał ogromną ilość srebra i złota, tak że Ezechiasz, szczerze mówiąc, Ezechiasz wysłał daninę, którą by miał wysłane, gdyby miasto zostało zdobyte.

Ale robiąc to, może zagwarantować sobie bezpieczeństwo osobiste, a swojemu krajowi może zagwarantować, że Asyryjczycy nie wrócą. Przyjmując hołd, nie wraca.

Co więc mamy sądzić o tej całej bardzo interesującej historii, o której właśnie wspomniałem? Cóż, możemy powiedzieć, że miało to miejsce w 701 roku p.n.e. i wiemy o tym.

Izajasz napisał, że wzniosę w niego ducha plotki i wróci do swojej ojczyzny, i tam zostanie zamordowany. Wywołało to wiele zamieszania w nauce co do tego, co się dzieje, ponieważ w rzeczywistości Sennacheryb został zamordowany, ale został zamordowany dopiero w 689 r. Doprowadziło to do jednego z bardziej intrygujących pytań dotyczących okresu asyryjskiego, a pytanie brzmi: czy Sennacheryb przybył raz na Jerozolimę? Wiemy, że przybył w 701 roku.

Czy przybył po raz drugi w roku 689 czy 690? Cóż, być może na to nie da się odpowiedzieć, ale chcę wam tylko powiedzieć, że kiedy Izajasz pisał, wzbudzę w nim ducha plotki i wróci do swojej ziemi; minęło jeszcze 11 lat, jeszcze 12 lat, zanim faktycznie stracono Sennacheryba. To spowodowało, że ludzie pomyśleli, że być może były dwie kampanie Sennacheryba, a nie tylko jedna. Zatem Sennacheryb wraca do Babilonu i ostatecznie zostaje stracony.

Jest kilka rzeczy, które chciałbym państwu powiedzieć na temat tego, co się tutaj wydarzyło, a które moim zdaniem są godne uwagi. Pierwszą z nich jest to, że Bóg rzeczywiście wybawia Jerozolimę od wroga. Miasto jest obleżone, nie ma ucieczki, nie ma nadziei, ale Bóg wybawia miasto, a my zadajemy sobie pytanie, dlaczego to robi? Nie zrobił tego wcześniej i nie zrobi tego później, więc dlaczego robi to tutaj? Cóż, słyszałem z ambony, że miało to związek z modlitwą Ezechiasza, że Ezechiasz był człowiekiem sprawiedliwym.

No cóż, może i był głupi, ale był człowiekiem prawym. Ale w rzeczywistości myślę, że tekst jest całkiem jasny, że Bóg wyzwolił Jerozolimę z powodu świętokradzkich, szyderczych i propagandowych wypowiedzi Rabszaki. Bóg nie wybawił Jerozolimy dlatego, że Ezechiasz był tak sprawiedliwy.

Nie wybawił Jerozolimy, ponieważ Bóg nie mógł doprowadzić Jerozolimy do upadku, nie mógł zmusić się do upadku Jerozolimy. Nie wybawił Jerozolimy w sposób paradygmatyczny, aby móc przekazać wszystkim kolejnym pokoleniom przesłanie, że jeśli będziecie mieć wiarę, tego właśnie dokona Bóg. Wysłał wiadomość do największego imperium świata, że kiedy bluźnisz Bogu Izraela, Bóg Izraela ma moc, aby cię zniszczyć.

Niestety, wydaje się, że doprowadziło to do katastrofalnie złej teologii, zwanej teologią Syjonu. Znamy teologię Syjonu. Jest to zawarte w wyrażeniach, które czytamy w księgach takich jak Micheasz, a później w okresie babilońskim.

Teologia Syjonu opiera się na założeniu, że Jerozolima jest domem Jafeta i że on nigdy nie pozwoli, aby Jerozolima wpadła w ręce wroga. Teologia syjonu stała się

stałą częścią religii judejskiej i myślę, że dzieje się tak dlatego, że została błędnie zinterpretowana. To jest do powiedzenia. Wydaje się, że doszli do wniosku, że skoro tym razem Jafet uchronił Jerozolimę przed upadkiem, to Jafet będzie robił to samo w imieniu Jerozolimy przez cały czas.

Mieli teologię, która to argumentowała. Jest to mieszkanie Pana. To jest miejsce, w którym znajduje się świątynia.

Jest to miejsce, w którym znajduje się Arka, w związku z czym nigdy nie może spaść ani zostać zniszczona. Może to być część kłopotów Ezechiasza.

Być może Ezechiasz był pod wpływem idei, że był wierny Panu, a Pan będzie musiał być mu wierny. Ale w rzeczywistości teologia Syjonu była rakiem, który trawił rzeczywistość Bożej obecności z nimi aż do samego upadku Jerozolimy, gdyż znacznie później, w okresie nowobabilońskim, zbuntowali się ponownie w okolicznościach niesamowicie przypominają to tutaj, myśląc, że buntując się, zmuszą rękę Boga do wyzwolenia ich w okresie nowobabilońskim w taki sam sposób, jak zrobił to tutaj. Zatem ta bardzo mocna i ważna historia z Izajasza 2 Królów 18 i 19 przypomina nam, że obecność Izraela na tej ziemi może się zakończyć.

W rzeczywistości, kiedy wrócicie do Księgi Powtórzonego Prawa i przeczytacie przekleństwa, Bóg mówi wprost w tych przekleństwach z Księgi Powtórzonego Prawa i Księgi Kapłańskiej, mówi wprost: Wypędzę was z waszej ziemi, jeśli będziecie nieposłuszni. Zatem ta historia, która jest nieco zagmatwana, ponieważ nie możemy łatwo odtworzyć jej chronologii i tym podobnych, ta historia ma pokazać Asyryjczykom i innym późniejszym czytelnikom, że Bóg Izraela jest w rzeczywistości Bogiem, który jest rządzi i że Izrael robi tylko to, co Bóg, przepraszam, Asyria robi tylko to, na co pozwala mu Bóg Izraela. Izajasz napisał w imieniu Boga: Asyria jest moją łaską.

Oznacza to, że Bóg próbuje nauczyć świat, że Asyria może być pierwszą hiperpotęgą na świecie, ale podlega władzy i mocy Boga Izraela. Jeśli chodzi o Ezechiasza, to niestety Ezechiasz jest zarówno bogobojnym królem, jak i królem, który chce kontrolować sprawy państwa. Oto, co wydarzyło się w wyniku jego buntu przeciwko Asyryjczykom.

Stracił wszystkie te rzeczy, o których ci mówiłem i możesz przeczytać. Stracił także 46, Sennacheryb mówi nam, że zdobył 46 miast otoczonych murami. To dużo miast judzkich, które Ezechiasz utracił, 46 miast otoczonych murami.

Sennacheryb mówi nam, że wziął do niewoli 200 000 Judejczyków. A więc tak to wyglądało w praktyce. Zatem fioletowy obszar na mapie to Judea.

Oznaczało to skutek inwazji Sennacheryba spowodowanej głupotą Ezechiasza, a po tym katastrofalnym wyborze liczba ta była prawdopodobnie o połowę mniejsza. Później Ezechiasz popełnia kolejną duchową niedyskrecję, ponieważ król Babilonu wysłał wysłanników do Ezechiasza. Przeczytamy o tym w następnym rozdziale.

Ezechiasz udaje się do świątyni w Jerozolimie, otwiera świątynię i pokazuje wysłanników Merodacha-Baladana. Pokazuje im bogactwo świątyni. Prawie na pewno Ezechiasz próbował zawrzeć kolejny sojusz.

Tym razem z Babilończykami. I, oczywiście, Ezechiasz również jest sądzony za to. Więc wiem, że to brzmi łatwo i prosto do powiedzenia, ale przypomnę wam, Bóg ich ostrzegł, że król, podobnie jak wszystkie inne narody wokół was, oznacza, że król nie może być internacjonalistą.

Dwukrotnie Ezechiasz zawarł sojusze lub próbował je zawrzeć. W obu przypadkach była to katastrofa. Król nie może być militarystą.

Oznacza to, że nie może polegać na armiach w swoich bitwach. Tak więc, niestety, Ezechiasz, pomimo całej swojej ortodoksji, pomimo całej swojej pobożności, Ezechiasz funkcjonuje aż za bardzo jak król, podobnie jak wszystkie inne narody. W porządku, więc ostatnia rzecz, zanim to odpuszczę, ponieważ mamy bardzo interesującą relację dotyczącą upadku miasta Lakisz.

Jeśli widzisz, gdzie wskazuje mój kursor, jesteśmy w miejscu zwanym Maresha i na tym obszarze znajduje się również miasto Lakisz. Lachisz, w czasach Ezechiasza, było najważniejszym miastem Jerozolimy. Lakisz strzeże równiny przybrzeżnej i dzięki temu Ezechiasz jest potężny, ponieważ może zakazywać, Lakisz może zakazywać ruchu na tej drodze, może zagwarantować królowi dochody.

Lakisz jest obecnie największym miastem Jerozolimy. Naturalnie Ezechiasz oblegał Lakisz, dlatego mamy tutaj obraz przedstawiający oblężenie Lakisz.

Nie jestem pewien, ile z tego może wychwycić twoje oko, ale to jeden fragment ulgi bojowej. Sennacheryb zapisał to w swoim pałacu w Asyrii. Oto judejska wieża obronna.

Na szczycie wieży widzimy strzelającego łucznika judejskiego. Widzimy, jak rzucają dziwnie wyglądającymi rzeczami, które wyglądają trochę jak papieros lub coś w tym rodzaju. W rzeczywistości są to związane kawałki todyg i rzeczy palne, które tutaj rzucają, bo to jest machina oblężnicza.

Próbują przebić się przez mury Lakisz. Oto asyryjska machina oblężnicza. Czy widzisz jak to wygląda? Oto taran.

Taran atakuje wieżę bojową. Próbuje spalić machinę oblężniczą. Oto kobiety judejskie idące do niewoli.

To zdjęcie pochodzi z pałacu Sennacheryba, który upamiętniał zdobycie Lakisz. Mamy więc ten obraz, który to potwierdza. Ezechiasz stracił najważniejsze miasto swojego imperium na rzecz Asyryjczyków.

Tak więc, biorąc wszystko pod uwagę, król, któremu przy objęciu tronu dana jest umiarkowana silna ręka, kończy z mocno osłabioną ręką z powodu naruszenia przykazań wydanych przez Boga, aby nie zawierać sojuszy międzynarodowych. Jeśli chodzi o Sennacheryba, w roku 689 został on zamordowany. Zostaje zamordowany przez dwóch synów, którzy spiskują przeciwko niemu i sami chcą zostać królami.

Tak więc, przyjaciele, kiedy widzicie królestwa, kiedy widzicie królów usuniętych w wyniku zabójstwa, to patrzycie na imperium lub królestwo, które ma problemy. Niedaleko będzie koniec królestwa asyryjskiego. To zabierze nas do Asarhaddon.

Sennacheryb zostaje zamordowany przez swoich synów. Asarhaddon będzie synem, który zostanie królem, ale nie będzie on oczywistym następcą tronu. Właściwie to wierny syn.

Zdobył tron po wygnaniu. Najwyraźniej jego pierwszym czynem była odbudowa Babilonu. Dlatego starsi bracia Asarhaddona, którzy chcą zostać królem, zmusili go do wygnania.

Po zamordowaniu ojca Asarhaddon wychodzi z wygnania, udaje mu się pokonać i zabić tych dwóch synów, powinienem powiedzieć, tych dwóch braci, i zdobywa dla siebie tron Asyrii. W siódmym roku życia próbuje najechać Egipt, ale bezskutecznie. Wszechobecny język nubijski oznacza oczywiście, że Tirhaka pochodziła od czarnego egipskiego faraona, pochodzącego z dalekiego południa Egiptu.

Tirhaka jest wszechobecna. Przez jakiś czas będzie cierniem w boku Egipcjan. Jednak w dziesiątym roku życia powrócił i podbił Memfis.

Kilka lat później próbował wrócić, gdy Tirhaka wzniecił bunt, ale zmarł po drodze. Zatem to, o czym możemy przeczytać, to to. Nie jestem pewien, czy możemy to zobaczyć.

Oto ekspansja Asarhaddona. A to oznacza, że ten jasnoniebieski, ten jasnoniebieski to terytorium, które podbił Asarhaddon. Udało mu się podbić Egipt północny, czyli w języku egipskim Egipt dolny, gdyż Nil płynie na północ.

Udało mu się zdobyć Memphis. Ze względów praktycznych spójrz na balon. Balon wygląda, jakby był coraz większy.

Prawdę mówiąc, patrzysz na to wszystko i myślisz, że nic nie jest w stanie powstrzymać tego koszmaru ludzkiej egzystencji, podczas gdy imperium po prostu rośnie i staje się większe. Zatem Asarhaddon nie będzie rządził długo. Oto mały przykład pokazujący, jak przenosili te ciężkie kawałki skał, które tworzyły ich świat.

Opracowali system kół pasowych i owinęli je wokół gigantycznych bloków, czyli w tym przypadku skrzydlatego byka. Mogli przenosić te gigantyczne, bardzo ciężkie przedmioty przez bloki i sprzęt, przenosić je i tworzyć duże konstrukcje. Kiedy słyszę o budowie piramid, czytam wiele mitologii.

Ludzie mówią o piramidach, ponieważ kamienie były po prostu tak duże. Musieli mieć pomoc z kosmosu. Zatem nie jesteśmy tak daleko od piramid, ale jak wam to pokazuję, może to nie być przestrzeń kosmiczna. To tylko blok i wózek.

Ale mogli przenosić bardzo duże przedmioty, w tym te bardzo duże bloki, które tu widzicie, które również zostały przeniesione. Zatem starożytni byli bardzo pomysłowi, jeśli chodzi o to, jak sprawić, by ich świat działał na ich korzyść. Cóż, oto jesteśmy.

Ostatni wielki król asyryjski, Asurbanipal. Jak widać ma długie panowanie. Rządził od 668 do 627.

Ma długie rządy i wygląda na to, że odniósł sukces, bo kiedy spojrzysz na mapę, wygląda na to, że nic nigdy nie zakończy tego koszmaru. Spójrz na ciemnoniebieski. Trwa dyskusja na temat tego, czy Asurbanipal dodał Elama, czy też Asarhaddon.

Wolę argumentować, że Asurbanipal dodał Elamu do swojego imperium, ale zauważcie, że dodano Elam, a potem Egipt. Zrobiłem to niepoprawnie. Przepraszam, zapomniałem o tym.

Wróćmy tutaj i rozejrzyjmy się. Dodał Egipt do imperium. A więc teraz, jeśli mogę powiedzieć dla dramaturgii, oto ostatni wielki król asyryjski.

Koszmar trwa. Wygląda na to, że to nie może się nigdy skończyć. I spójrz, co się stanie.

Za ostatniego wielkiego króla asyryjskiego imperium osiągnęło swój największy, ostatni największy poziom. Do imperium asyryjskiego zostaje dodany Elam, najstarsze zachowane imperium. Traci niezależność.

Egipt, najdłużej istniejące imperium w starożytności, przetrwał prawie 3000 lat. Egipt został teraz dodany do imperium. Spójrz na mapę. Nie tylko cały Żywny Półksiężyc i Anatolia, ale także cały Egipt.

Balon ma rzeczywistość. Balon osiągnął największe rozciągnięcie. W stosunkowo krótkim czasie balon eksploduje.

A potem, w ciągu dekady, wszystko zniknęło. Ten monolit, ten przerażający konglomerat przemocy i pogaństwa, zniknie tak nagle, że nie będzie można sobie tego wyobrazić. Przyjrzymy się więc panowaniu Asurbanipala.

Jest ostatnim wielkim królem asyryjskim, dlatego przyjrzymy się jego panowaniu. Stworzył dziewięciu żołnierzy – nawiasem mówiąc, w Ezdrasza 4:10 nazywany jest Osnapparem. Widzisz to? To trochę zabawne słowo w języku angielskim, ale przypomina nam, że nazwy te nie zawsze były łatwe do przeniesienia na język ojczysty.

I tak na przykład Grecy wymyślili Sardapolis dla Ashurbanipala. Więc to prawie całkiem zabawne. Podczas swego panowania przeprowadził dziewięć kampanii wojskowych, z których pierwsza była skierowana przeciwko Egiptowi.

Tirhakah ponownie przejął Memfis, więc Ashurbanipal najechał i pokonał Tirhake, który najwyraźniej wkrótce potem zmarł. Zatem Tirhakah był bardzo skutecznym królem nubijskim, który dał się posadzić na tronie Egiptu. Sto lat temu niektórzy ludzie myśleli, że czarni nie są wystarczająco mądrzy, aby robić takie rzeczy.

Ktoś zapomniał powiedzieć Tirhace. Udało mu się być główną cierniem w boku Asyryjczyków i był człowiekiem nie lada odwagi. Jednak jego następca, Tanut Amun, również sprzeciwił się Asyrii.

Zatem teraz Ashurbanipal gromadzi ogromną armię. Najechał Egipt. Odbił Memfis, ale przedarł się w górę rzeki i zdobył starożytne, historyczne miasto Teby.

Miało to w Księdze Nahuma służyć jako ostrzeżenie dla Judy. Jeśli żaden Amon ani Teby nie mogą upaść, to i ty możesz upaść. Później rozpoczyna się XX dynastia w Egipcie, a Semityk wypędza Asyryjczyków.

Tymczasem w Babilonie brat Asurbanipala, Szamasz-Szum-ukin, próbował złamać rządy swego brata Asurbanipala. Chciał wolności. Chciał być swoim własnym królem.

Zatem już udzielał biernego wsparcia Semiticusowi, a później brał udział w otwartym buncie. Tak więc w latach 651–48 Asurbanipal oblegał, czyli Babilon był oblegany, a następnie Babilon upadł, a Szamasz-Szum-ukin został zabity i wyglądało to na kolejne zwycięstwo Asyryjczyków. Całemu światu wydaje się, że to się nigdy nie skończy.

W 645 podbija Elim i złupił Suzę, co oznacza koniec jednego z najstarszych krajów na świecie. Wszystko wskazuje na to, że w roku 645 Asyria osiągnęła największą potęgę. Nie ma to jednak miejsca.

Zanim porozmawiamy o upadku Asyrii, pozwólcie, że powiem wam, że największym wkładem tego króla, jak na ironię i myślę, że jest to jedna z najbardziej niesamowitych ironii w całej historii starożytnej, jest to, że największy wkład tego króla dla ludzkości i do historii z pewnością nie należało jego imperium, ale jego biblioteka. Innymi słowy, Asurbanipal był antykwariuszem. Był królem, który umiał czytać i pisać i uwielbiał poznawać niesamowitą historię Mezopotamii.

Miał pełną świadomość, że Mezopotamia ma historię sięgającą tysiące lat wstecz, i był nią zainteresowany. Nie miał luksusu braku groźnych przeciwników, więc mógł skupić się na swojej bibliotece. Oczywiście nie jest to biblioteka, jaką znamy.

To biblioteka glinianych tabliczek. Ale to, co zrobił, to zlecił, być może jako pierwszy archeolog, zlecił zespołom pracowników udanie się do ważnych miast, które nie były już używane, i tam kopali, znajdowali starożytne biblioteki i je odkopywali, a następnie przynieśli tablice z powrotem do biblioteki Asurbanipala i przetłumaczyli je na język neoasyryjski. Innymi słowy, tablice byłyby napisane po sumeryjsku lub po akadyjsku, ale są to języki, których ludzie nie mogą już czytać.

Wysłał więc te zespoły, aby odnalazły tabliczki i przekazały je swoim profesjonalistom do przetłumaczenia na dokumenty neoasyryjskie, tak że kiedy mówiliśmy wcześniej o eposie o Gilgameszu, nie mieliśmy na myśli eposu o Gilgameszu napisanego w języku akadyjskim lub spisany w języku staro-asyryjskim. Babiloński. Epos Gilgamesza, z którego czytaliśmy, to relacja neoasyryjska. Zostało ono przetłumaczone przez uczonych Ashurbanipala na język neoasyryjski i na tej właśnie relacji pracujemy.

Zatem moim zdaniem jest to niemal ironia, która wywołuje uśmiech na naszych twarzach, gdy czytamy o tych Asyryjczykach, którzy byli tak skrajnie brutalni, a jednak to panowanie Asurbanipala doprowadziło do powstania pierwszej na świecie wielkiej biblioteki i dało nam dokumenty, których być może nigdy nie mielibyśmy, gdyby ich nam nie zostawił. Czyż nie jest to ironią losu, że te narody, które tak wiele zniszczyły, zamordowały tak wielu ludzi, torturowały tak wielu ludzi, jak na ironię, że Asurbanipal pozostawił światu skarb większy niż całe złoto Asyrii, ponieważ pozostawił swoją światową wiedzę. Kto by pomyślał, że będzie to dzieło ostatniego wielkiego króla asyryjskiego? Cóż, oto nasza sytuacja.

Dziś już prawie nie mamy czasu. Po 639 r. zapisy dobiegają końca, dlatego tak naprawdę nie możemy odtworzyć lat u schyłku imperium asyryjskiego. Na liście królów asyryjskich wymieniono wielu nieznanymi królów, chociaż prawdopodobnie doszło do wewnętrznych konfliktów, jeśli nie wojny domowej.

Jednak wydarzeń z ostatnich 20 lat imperium asyryjskiego po prostu nie jesteśmy w stanie odtworzyć. W roku 614 Kyksares, król perski i król Medii, zdobył asyryjską

stolicę Aszur. W roku 612 wielkie miasto Niniwa padło ofiarą Medów, gdy siły Nabopolassara, króla Babilonu, przybyły na bitwę zbyt późno.

Kilka sił uciekło na zachód do Harranu, co być może pamiętacie z naszej dyskusji na temat północnego Ur, i tam przy pomocy Egiptu próbowały założyć nową dynastię w Harranie. Do roku 609 Asyria zniknie na zawsze, co jest miarą nienawiści, jaką wzbudziła w całym starożytnym świecie. Tak więc w ciągu zaledwie kilku lat 300-letnie imperium zostaje unicestwione.

Nigdy więcej miasta Asyrii nie będą okupowane przez Asyryjczyków, a Asyria zostanie utracona i na zawsze utracona, gdy Babilończycy w końcu dokonają zemsty, a Babilończycy w końcu będą mieli własne imperium. Od czasów Hammurabiego minęło już sporo czasu. Trwa to tylko około tysiąclecia, a Babilończycy mają swoje ostatnie imperium i od tego zaczniemy naszą następną taśmę, która dotyczy imperium nowobabilońskiego, rozstawionego przez Nabuchodonozora.

Ufam, że nie możesz się tego doczekać razem z nami. Jesteśmy już prawie na końcu kursu. Zatem jeszcze raz dziękuję za uwagę.

To jest dr Don Fowler w swoim nauczaniu na tle Starego Testamentu. To jest sesja 20, Upadek Asyrii.